

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)

for

SHIBA

Versjon 1, gyldig t.o.m 01.07.2019

INNLEDNING	side 4
1. Generelt	side 4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling	side 4
Overordnet mål for rasen	side 5
2. Rasens populasjon	side 6
Populasjonsstørrelse	side 6
Gjennomsnittlig kullstørrelse	side 6
Effektiv populasjonsstørrelse	side 6
Innavlsgrad	side 7
Bruk av avlsdyr	side 7
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	side 8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	side 9
Prioritering og strategi for å nå målene	side 9
3. Helse	side 9
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	side 9
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	side 10
Forekomst av reproduksjonsproblemer	side 13
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	side 14
Prioritering og strategi for å nå målene	side 14
4. Mentalitet og bruksegenskaper	side 15
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	side 15
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	side 15
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	side 16
Prioritering og strategi for å nå målene	side 17
5. Atferd	side 17
Atferdsproblemer	side 18
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	side 19
Prioritering og strategi for å nå målene	side 19
6. Eksteriør	side 19
Eksteriørbedømmelser	side 19
Overdrevne eksteriørtrekk	side 20
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	side 21
Prioritering og strategi for å nå målene	side 21
7. Oppsummering	side 22
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	side 22
Plan for videre arbeid i klubben	side 22

Innledning

Oppgaven med å utarbeide RAS ble av NSKs styre delegert til klubbens Sunnhetsutvalg (SU) ved dets medlemmer Lisbeth Høyem (leder), Solvor Nærland, Christen Lang og Eivind Mjærum. SU har hatt god tilgang på bakgrunnsmateriale, og har særlig bygget sine utredninger på:

- Rasekompendium for shiba fra 2009
- NSKs helseundersøkelse, som ble gjennomført i samarbeid med Norges veterinærhøgskole våren 2010
- Informasjonshefte for shiba fra 2010
- NSKs dommerkonferanse for shiba våren 2011
- NSKs oppdretterseminar januar 2013
- Shiba-No-Kai sitt RAS. Kildebruk godkjent av Shiba-no-Kai
- NKKs DogWeb

1. Generelt

Rasens historie, bakgrunn og utvikling

Shiba er en urhund. Det vil si en type hund som har vært uforandret i uminnelige tider. Karakteristisk for denne typen hunder er et kileformet hode med opprettstående ører og en ringet hale. Shiba er ifølge DNA tester en av de nåværende hunderasene som genetisk er mest lik ulven. I Japan er det funnet en stor mengde skjeletter fra forhistorisk tid av små og middelsstore hunder som er svært lik de nasjonale japanske hunderasene vi har i dag.

Japans urinvånere, Ainoene, kan spores ca. 8000 år tilbake gjennom utgravninger fra den såkalte Jommon-Jin perioden. Rundt 200 år før vår tidsregning starter, ble Japan invadert fra fastlandet av folk av mongolsk opprinnelse. Disse fordrev urinvånerne mot nord og de blandet seg også med de opprinnelige japanerne. Det samme gjorde de hundene innvandrerne hadde med seg. Denne blandingen er opphavet til dagens nasjonale hunderaser: Akita, hokkaido, kishu, shikoku, kai og shiba.

Disse rasene skiller seg bare fra hverandre i størrelse, farger og noen mindre detaljer (som hvordan halen er ringet og bæres).

I årene fra 260 til 1854 var Japan et lukket land, isolert fra resten av omverden. Etter at isolasjonstiden ble opphevet kom det folk til Japan fra Europa og USA for å bygge opp landet og innføre moderne teknologi. Disse hadde med seg en rekke forskjellige hunderaser som etter hvert ble blandet med de nasjonale hundene. Dette ført til at de nasjonale hundene en periode var truet med helt å forsvinne som selvstendige raser. Men heldigvis var det en del ivrige japanere som tok vare på rasene, og ettersom den nasjonale bevisstheten økte i landet, økte også forståelsen for hvor viktig det var å bevare de opprinnelige, nasjonale hunderasene.

Når det gjaldt shiba, ble det samlet inn hunder fra forskjellige distrikter i Japan. De kom i hovedsak fra Shinshuu provinsen og fra Mino og Sanin. Disse hundene ble blandet, og resultatet er opphavet til rasen shiba slik vi kjenner den i dag. Etterhvert økte rasen i antall. På den tiden ble det drevet en del innavl og matadoravl på de mest typiske individene, og derved ble rasen raskt mer homogen.

Men ennå har vi hunder i rasen av litt forskjellig type og med trekk som minner om de opprinnelige hundene som var med og dannet rasen i sin tid.

I 1928 ble foreningen Nihon Ken Hozonkai (Nippo) grunnlagt. Formålet var å bevare de nasjonale japanske hunderasene. Regjeringen støttet dette arbeidet, og i 1936 ble shiba erklært som et levende nasjonalmonument av den japanske regjeringen.

Under andre verdenskrig ble det vanskelig å holde hunder i Japan, og antallet falt dramatisk. Dette førte til at flere av de nasjonale hunderasene nesten forsvant. Men takket være noen ivrige ildsjeler, ble de berget gjennom denne vanskelige perioden.

Etter krigen var det mye sykdom og vanskelig å få tak i vaksiner. Derfor lå arbeidet med å bevare rasene lenge nede. Da arbeidet med å gjenoppbygge rasen startet, var Mino shiba og Sanin shiba nesten utryddet, mens hundene fra Shinshuu provinsen hadde klart seg bedre. Disse fikk derfor en dominerende innflytelse på den moderne shiba.

Den første shiba vi kjenner navnet på er Hishihara. Han var far til Ishi, som ble født i 1930. Dette er den første shiba vi har bilde av. På bildet ser vi tydelige likhetstrekk med dagens hunder.

I dag er shiba den mest utbredte hunderasen i Japan. Hvert år registreres det over 30 000 shiba i Nippo. I JKC ble det registrert ca 12 500 (i 2012). Siden valper kan registreres både i Nippo og JKC, er det vanskelig å finne det eksakte antallet shibaer som registreres i Japan. Antallet som registreres i Nippo har gått noe ned de siste årene, noe som kan skyldes at det er billigere å registrere valpene i JKC. I perioden 2009 – 2012 var shiba den 6. mest populære rasen i JKC med over 12 000 årlige registreringer.

Etter hvert har rasen spredd seg over det meste av verden. De første hundene ble brakt til USA av amerikanske soldater som vente hjem etter krigen. Men også japanske immigranter tok med seg sine hunder til USA.

I Europa kom de første hundene til Italia og Sverige. Dette var på 70-tallet. Den første shibaen, Akiwaka-Hime, kom til Sverige i 1972. Det finnes ennå etterkommere etter henne i den nordiske shibastammen.

De to første registrerte hundene i Norge, Amai-Keki og Manløtens Ayame-Hime, kom fra Sverige i 1987. Men allerede lenge før dette var det kommet shibaer til Norge. Disse kom med sjøfolk som seilte på fjerne Østen. De var ikke registrert, og fikk derfor heller ingen betydning for rasen.

Overordnet mål for rasen

Det overordnede målet for rasen er rasetypiske hunder som er sunne og som har et rasetypisk men funksjonelt temperament.

2. Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Antall shiba registrert i Norsk Kennel Klub de siste 5 årene: (Kilde: nkk.no)

2009: 91

2010: 140

2011: 132

2012: 116

2013: 88

1989-2013:

Kull totalt	420		
Hanner brukt i avl	159	2,6 kull per hann	44 % av avlsdyrene er hanner
Tisper brukt i avl	202	2,1 kull per tisper	56 % av avlsdyrene er tisper
Valper totalt	1388	3,3 valper per kull	

(Feilkilder: I tidligere år ble ikke alle valper registrert. Totaltallet er derfor ikke 100 % korrekt)

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Kullstørrelse hos rasen ligger vanligvis på fra 2 til 5 valper. Gjennomsnitt for alle registrerte kull i Norge er 3,28. Men vi har også hatt kull med 9 og 11 valper i Norge (verdensrekord i rasen).

Effektiv populasjonsstørrelse

For raser med store populasjoner i utlandet (og små populasjoner i Norge) og der man jevnlig importerer hunder, er det egentlig ikke nødvendig å vite akkurat hvor stor den effektive populasjonen er i Norge. Det er selvsagt positivt å øke den i Norge også, så fokus på det er alltid bra. Den kan økes ved å sørge for at like mange tisper og hannhunder brukes i avl, og ikke færre hannhunder som er vanlig på mange raser i dag.

Det viktigste er å ha fokus på å bruke nok hunder i avl, og unngå matadoravl samtidig som innavlsgraden holdes lav.

Det er en sammenheng mellom den effektive populasjonstørrelsen og innavlsgraden. Dersom man har en effektiv populasjonsstørrelse på 100 (som er anbefalt), så vil det tilsvare en gjennomsnittlig innavlsgrad på 2,5 beregnet på 6 generasjoner med hunden selv som første generasjon). Siden vi har en gjennomsnittlig innavlsgrad på under 2,5, har den effektive populasjonstørrelsen vært mer enn 100 i de tidligere generasjonene, inkludert importer/stamtavler fra utlandet.

Hvis vi sørger for at ingen hunder brukes for mye (matadoravl, 5%-regelen er maks), har fokus på å bruke bredden i populasjonen (dvs bruke flere hunder i avl, og særlig hannhunder), samt at den gjennomsnittlige innavlsgraden holdes på dagens nivå (må ikke komme over 2,5%) så er den effektive populasjonsstørrelsen stor nok.

Innavlsgrad

På bakgrunn av relativt mange importører fra mange forskjellige land og linjer har vi en ganske stor genpool og lav grad av innavl i rasen tatt i betraktning at det er en liten rase.

En feilkilde ved beregning av innavsgrad er det faktum at en hund kan være registrert med flere ulike registreringsnummer, og dermed blir den oppfattet som ulike hunder når innavl beregnes. Dette vil ikke ha stor påvirkning på den innavsgraden vi har beregnet for hele populasjonen, men kan ha innvirkning for enkeltindivider.

Total innavsgrad 1989-2013 er 1,61 %, beregnet som gjennomsnitt per individ. I 207 kull er innavsgraden 0 %, gjennomsnittsgraden for øvrige 213 kull er 3,194 %. Totalt er det 26 kull som har innavsgrad lik/større enn 6,25 %, noe som tilsvarer søskenbarnparing. Innavlstallene er basert på 8 generasjoners stamtavle. En feilkilde som vil gi lavere grad enn reelt, er at en hund kan ha flere registreringsnummer.

Utviklingen i innavsgrad for rasen:

Periode	Gjennomsnittlig innavl:		Høyeste innavl i kull til -99:	Høyeste innavl i kull fra '00
1989-94	3,433		26,562	15,759
1995-99	1,909		25	14,746
2000-04	1,639		18,75	14,304
2005-09	1,566		18,75	12,939
2010-13	1,184		18,75	12,823

Bruk av avlsdyr

I 5-årsperioden 2009 til og med 2013 ble 95 tisper og 68 hannhunder brukt i avl, og vi hadde 159 kull. Hver av disse hannhundene var far til 2,3 kull og hver av tispene hadde 1,7 kull.

NKKs anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en 5 års-periode. I vår rase ville det gitt en øvre grense på 28,5 valper. Dette er et høyt antall valper for en hund, og det grenser til matadoravl. Ikke alle hunder er så spesielle at de skal avle helt opp mot eller over grensen for matadoravl.

Vi anbefaler en øvre grense på 20 valper for en avlshund. De aller beste hundene bør få flere valper enn gjennomsnittet. I helt spesielle tilfeller kan de beste hundene få inntil 28 valper. Men hunden må da ha bevist at den har et eksteriør over gjennomsnittet, den må være sunn og frisk, og den må ha et godt og rasetypisk temperament. Den må også ha bevist at den nedarver disse egenskapene til valpene.

NSK mener det skal være vanskelig å få dispensasjon fra de etiske grunnreglene for avl og oppdrett. Søknader om dispensasjoner for tisper over 8 år eller tisper som har hatt 5 kull vil bli strengt vurdert. For tisper som allerede har fått 75% av klubbens anbefalte grense, vil NSK ikke anbefale at dispensasjon blir gitt.

Målet er å øke antall hannhunder i avl. En ung hannhund bør ikke ha for mange valper etter seg før valpene han har produsert er evaluert.

Antall valper pr hund:

Avlshanner med flest antall valper pr enkelthund 1989-2013 (15 mest brukte hannhunder totalt)

Antall valper	42	40	33	29	28	24	23	22	22	22	21	20	20	20	20
Fars fødselsår	07	00	92	98	03	06	97	05	03	86	08	09	02	00	95
Barnebarn	15	124	68	31	34	0	36	34	24	34	3	0	29	42	41

Avlshanner f. 2008-11, antall valper registrert per 31/12-13 (2-4 mest brukte hanner per årsklasse)

Antall valper	21	20	19	18	14	14	12	11	10	10	10	7	7	6	2
Fars fødselsår	08	09	08	08	10	09	09	10	10	11	08	10	09	10	11

Avlstisper med flest antall valper pr enkelthund 1989-2013 (15 mest brukte tisper totalt)

Antall valper	30	28	22	19	19	19	19	19	17	17	17	17	17	17	17
Mors fødselsår	06	97	99	08	05	04	97	94	07	06	05	04	01	00	98
Barnebarn	7	120	37	22	62	23	15	65	41	31	34	24	44	2	60

Avlstisper født 2008-11, antall valper registrert per 31/12-13 (4-5 mest brukte tisper per årsklasse)

Antall valper	19	14	13	10	10	7	6	6	6	6	6	5	5	5	4	4	3	3
Mors fødselsår	08	08	08	08	08	09	11	10	10	09	09	10	09	09	11	10	11	11

Verdt å merke seg i tabellen for de mest brukte tispene totalt, er at 10 av de 15 på lista, stammer fra samme tispelinje.

Hunder født i 2008 og fremover kan fortsatt stå i avl og tallene for disse kan derfor bli høyere enn tabellen viser. Det er derfor viktig å følge med når et avlsdyr begynner å nærme seg anbefalte maksgrenser.

Totalt er 36 kombinasjoner "gjentakelseskombinasjoner". 29 kombinasjoner er gjort 2 ganger og de mest tallrike av disse har gitt 16, 11, 10, 9 og 2 med 8 valper. 5 kombinasjoner er gjentatt 3 ganger med 12, 7, 6, 2 med 5 valper som resultat. 2 kombinasjoner er gjort hele 4 ganger, med 17 og 14 valper totalt. Man skal tenke seg godt om før man gjentar en kombinasjon. Det kan f.eks. være akseptabelt å ta kombinasjonen om igjen dersom tispene bare fikk 1 valp. Et gjennomsnittlig kull er på 3,3 valper, og har tispene et kull på 3 eller flere valper med en hannhund, bør man bruke en annen hann til senere kull for å sikre bredden i populasjonen.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Land	Sverige	Japan	England	Australia	Tyskland	Spania	Danmark	Finland	Belgia	Nederland	Latvia	USA	Sør-Korea	Italia
Importer	41	10	8	9	4	7	2	3	2	2	2	2	1	1
Paringer	38				2		3	1		3				

Frem til slutten av 2013 er det importert 93 shibaer til Norge fra følgende land (Kilde: NKKs DogWeb). I tillegg har oppdrettere de siste 25 årene kjøpt minst 47 paringer med hannhunder i 5 andre land med Sverige som det klart mest dominerende samarbeidslandet.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Få flere hannhunder i avl
- Holde innavlen lav
- Unngå matadorer, uansett fra hvilket land, både hannhunder og tisper
- Oppfordre til at avlsdyr ikke har flere enn 20 valper
- I enkelte spesielle tilfeller er det forsvarlig med inntil 28 valper

Langsiktige mål:

- Holde bredde i avlsbasen gjennom å bruke flere hunder i avl
- Oppfordre til paringer med innavl under gjennomsnittet for rasen
- Unngå matadorer, både hannhunder og tisper

Prioritering og strategi for å nå målene

- Informasjonsarbeid fra SU om rasen, avl og helse
- Skape oppslutning om RAS blant oppdrettere og hannhundeiere
- Jevnlige oppdretterkonferanser hvert 3. år

3. Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Våren 2010 gjennomførte Norsk Shiba Klubb den nettbaserte helse- og atferds-undersøkelsen til Norges veterinærhøgskole v/professor Frode Lingaas, for å finne ut om shibarasen var så sunn som vi mente, eller om det fantes skjulte helseutfordringer. Alle daværende og tidligere eiere av shiba fikk tilsendt brev der de ble bedt om å delta i undersøkelsen, med en begrunnelse og veiledning. I tillegg fikk alle daværende og tidligere oppdrettere en e-post der de ble bedt om å følge opp at hunder fra deres oppdrett ble med i kartleggingen. Dette førte til en høy svarprosent, 49 %, noe som ga en god oversikt over eiernes vurdering av helsesituasjonen. Det er verdt å merke seg at også de første shibaene som kom til Norge eller som ble født her i landet var med.

Helseundersøkelsen konkluderte med at shibaen er en meget sunn hunderase. 95 % av eierne var svært godt eller godt fornøyd med hundens helse. Gjennomsnittlig levealder var i følge undersøkelsen imidlertid bare 9,23 år, og dette skyldtes i stor grad at forholdsvis mange hunder døde før de var 2 år.

NSK var en av de første raseklubbene som gjennomførte denne nye nettbaserte helseundersøkelsen i samarbeid med Norges veterinærhøgskole. En del av tallene sa oss den gangen ikke så mye fordi vi ikke visste hvordan tilsvarende tall var i andre raser. Vi kjenner fortsatt ikke til hvor normalen eller gjennomsnittet ligger. Det finnes ikke referanse til hva som er normalt og hva som er avvik. Vi ønsker å få svar på slike spørsmål for å finne ut om vår rase skiller seg ut positivt eller negativt på noen områder.

Fra 01.07.2009 har det vært krav om kjent HD-status hos alle hunder i rasen som brukes i avl. Dette er ikke fordi vi anser at HD er noe helseproblem, men det gir oss mulighet til å følge med og å unngå å pare hunder med HD med hverandre.

Raseklubben aksepterer at hund med HD grad C brukes i avl, men den må brukes med en hund som er HD fri.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Levealder

De tallene som kom fram i kartleggingen var så usannsynlige at styret tok tak i rådataene og gjorde ny beregning. Denne viste at det hadde oppstått en feil i undersøkelsen fordi statistikkmaskinen ikke hadde tolket inputen riktig. Tallene skal være det doble av det som kom fram. Gjennomsnittlig levealder blir da 9,23, som fortsatt virker meget lav. Ganske mange hunder dør før fylte 2 år, og det er de som fører til det lave gjennomsnittet i levealder. Undersøkelsen viser med andre ord at de 2 første leveårene kan være kritiske med tanke på ulykker og gemytt, særlig for hannhunder. Levealder hos de som har passert 2 år er normal til høy. Over 30 % blir 13-14 år.

Vi vet at vi hadde mange gamle hunder i rasen da helsekartleggingen ble gjennomført. Siden disse ikke var døde på det tidspunktet, vil de trekke opp gjennomsnittlig levealder i rasen når de dør.

Hud og hudproblemer

Til tross for at majoriteten av eierne var så godt fornøyd med hundens helse, rapporterte 18 % i helsekartleggingen at hunden hadde hatt «vedvarende/alvorlige problem med hud/pels/øre». Av disse 18 prosentene oppga 68 % generell kløe, mens 12 % oppga symptomer på allergi, kløe, håravfall/flassing. 7 % av disse var verifisert med positiv allergitest. Øret er egentlig en del av huden. Det er derfor grunn til å forvente en del problemer med øre/øregang dersom hudproblemer er utbredt. Eierne rapporterte her om problem med øret hos 3 % av hundene.

Dette området (hud, kløe, allergi) pekte seg negativt ut i helseundersøkelsen. Resultatet samsvarte også med det vi trodde på forhånd. Hud- og kløelidelser er det største helseproblemet i rasen. Raseklubben har derfor bestemt seg for å prioritere tiltak innenfor dette området.

Fordøyelsesproblemer

Det er oppgitt noen problem med fordøyelsen hos 6 % av hundene, i første rekke i form av diaré og oppkast.

Tenner

Det er rapportert tannfeil hos 13 % av hundene. Av disse gjelder det melketenner som ikke har falt ut av seg selv (14 %), underbitt (14 %), medfødt mangel på 1 premolar (21 %), medfødt mangel på mer enn 1 premolar (27 %).

Hjerteproblemer og luftveisproblemer

Det er registrert et par tilfeller av hjerteproblemer i rasen (dvs mindre enn 1 %).

Dette er registrert luftveisproblemer hos 13 % av hundene. Her dreier det seg i første rekke om nesemidd (7 %) og kennelhoste (6 %).

Ledd- og muskelproblemer

Patellaluksasjon er rapportert hos 5,5 %. HD hos 5 %, men bare hos noen få av disse var det observert halthet. På tidspunktet for kartleggingen var halvparten av hundene røntget. Dette tallet har nok senere steget etter at NSK gjeldende fra 01.07.2009 innførte krav om kjent HD-status hos alle hunder som ble brukt i avl. AD finnes nesten ikke i rasen.

Fra 2013 har patellaundersøkelse også kommet som en offentlig diagnose i DogWeb, så ved revidering av RAS, vil vi også kunne vise til statistikk for patellaundersøkte hunder.

Muskelproblemer har vært registrert hos ca 2 % av hundene.

Fra DogWeb har vi hentet alle HD og AA resultater registrert i NKK:

HD

Total	Ant	%	År	Ant	%	År	Ant	%	År	Ant	%	År	Ant	%
1989-2013	608	(14,5)	Før 2000	81	(14,8)	2001-05	119	(8,4)	2006-10	227	(13,2)	2011-13	181	(21,6)
A	439	72,2	A	72	88,9	A	92	77,3	A	165	72,7	A	110	60,7
B	81	13,3	B	0	0	B	17	14,3	B	32	14,1	B	32	17,6
C	57	9,3	C	2	2,5	C	7	5,9	C	18	7,9	C	30	16,6
D	20	3,4	D	3	7,4	D	2	1,7	D	9	4	D	6	3,3
E	11	1,8	E	4	4,9	E	1	0,8	E	3	1,3	E	3	1,7

Forklaring til tabell: I øverste linje står det totale antallet hunder røntget, tallet i parentes er summert gradene C - D og E, hunder som ikke er fri for HD)

AA

Total	Ant	%	År	Ant	%	År	Ant	%	År	Ant	%
1989-2013	186	4,3	Før 2005	35	0	2005-10	83	8,4	2011-13	60	1,67
A	178	95,6	A	35	100	A	76	91,6	A	59	98,3
C	8	4,3				C	7	8,4	C	1	1,67

Øyeproblemer

6 % oppgir at de har hatt det, men ingen spesifikke øyesykdommer viser en høy hyppighet. Ingen oppgir at de har hatt PRA på hunden sin, men det går ikke fram av undersøkelsen hvor mange som har øyelyst hundene sine. Det er vanskelig å tolke en del av svarene, men i alle fall framgår det ikke mye kliniske øyeproblemer.

Øyelysninger:

1996-2013 133 øyelyste hunder. 10 med anmerkinger:

Distichiasis/Ektopiske Cillier: Påvist **3 tilfeller**

Katarakt (ikke medfødt): Påvist Grad: Uttalt Retinal Degeneration (PRA)Mistenkt

Katarakt (ikke medfødt)Mistenkt Cortical

PHTVL/PHPV: Påvist Grad 1

Pers. Pupilmembran (PPM): Påvist Iris KL 3

Katarakt (ikke medfødt): Påvist Cortical Irisatrofi

Annet medfødt: Påvist Atresi Punctum Lacrimalis

Ektopiske cilier er en tilstand der enkelte, ekstra øyehår sitter 2-6 mm innen for øyelokkskanten, på innsiden av det øvre øyelokket. De er gjerne rettet direkte inn mot hornhinneflaten og kan forårsake sterk irritasjon, som kan resultere i betennelse og sår på hornhinnen. Problemet kan fjernes kirurgisk.

PPM (persisterende pupillmembran) I en periode i fosterstadiet mens øyet dannes, er pupillåpningen lukket av en membran. Før fødsel tilbakedannes membranen, slik at det blir en åpning i regnbuehinnen – pupillåpningen. Små rester av membranen kan ofte observeres med spaltelampe også etter fødsel og har som regel ingen betydning for hunden. I noen tilfeller er imidlertid membranrestene større og kan observeres direkte. De kan opptre som strenger på tvers av pupillåpningen eller de kan hefte seg til linsen eller baksiden av hornhinnen. Defekter i synsnerven har også vært observert sammen med denne tilstanden. PPM er en medfødt defekt som normalt ikke vil endre seg med alderen, men når øyet vokser kan defektene i linse og hornhinne bli relativt mindre. Arvelighet er ikke fastslått. Endringer bør kontrolleres, selv om det ikke har avlsmessige konsekvenser.

Persisterende hyperplastisk tunica vasculosa lentis / persisterende hyperplastisk primær vitreus (PHTVL/PHPV) skyldes at blodkar som er til stede og omslutter linsen mens øyet utvikles, ikke tilbakedannes normalt etter at hunder er født. Forandringene, som i hovedsak sitter på baksiden av linsen, graderes etter alvorlighetsgrad fra 1-6. Små forandringer påvirker ikke synet, mens store forandringer fører til at hunden får redusert syn eller blir blind. Siden lidelsen er medfødt, kan den diagnostiseres tidlig. Valpene kan undersøkes allerede fra 7-8-ukers alder.

PHTVL/PHPV ble først beskrevet hos dobermann, senere også hos staffordshire bull terrier og pinscher og den ses sporadisk hos hunder også av andre raser. Det mistenkes at denne misdannelsen er arvelig betinget hos flere raser. Hos dobermann regner man med dominant nedarving med ufullstendig penetrans. Hos øvrige raser er nedarvingsmønster ikke fastslått, men tilsvarende nedarving som hos dobermann er ikke usannsynlig.

Atresia puncta lacrimalis kalles også punkta-atresi. Den innebærer at det mangler tårekanaler i den indre øyekrok. Tilstanden er medfødt og resultatet blir at pelsen misfarges av en konstant strøm av væske. En såkalt tårerand.

Åpninger for tårekanalene finnes både i øvre og nedre øyelokk. Kanalene løper sammen i en felles kanal som dreneres gjennom nesens. Tårekanalene på høyre og venstre side er helt uavhengige av hverandre. Kanalene kan mangle på bare den ene siden. Manglende kanal fra øvre øyelokk trenger ikke gi hunden særlige problemer. Men manglende kanal i nedre øyelokk vil føre til en økt avrenning av tårer fra øyekroken, noe som lager en fuktig stripe i øyekroken.

Retinal degenerasjon (PRA) er betegnelsen på en gruppe sykdommer som angriper synscellene i øynenes netthinner. Forandringene ved PRA kan skyldes at synscellene, stavene eller tappene, eller begge samtidig, er feilutviklet og aldri fungerer normalt. Men i de fleste tilfeller er det slik at synscellene i netthinnen i utgangspunktet er normalt utviklet og hunden har normalt syn, men på et tidspunkt skjer det en gradvis ødeleggelse av synscellene. Hva som starter prosessen er ikke fastslått, men flertallet av disse sykdommene er arvelig betinget.

PRA nedarves hos de aller fleste affiserte hunderaser ved et vikende (recessivt) ikke kjønnsbundet gen, og genet for sykdom må derfor komme både fra moren og fra faren. Hos noen få raser er det imidlertid andre nedarvingsmønstre.

Døvhets/epilepsi

Det er observert 4 hunder med døvhets og 4 hunder med epilepsi.

Hormonell sykdom og kreftproblematikk

2,6 % har hatt blodsykdom, de fleste hypothyreose.

Ca 5 % oppgir at de har fått diagnosen kreft på hunden sin. Det er jursvulst som hyppigst med ca 2%, mens 1 % har hudkreft.

Unormal reaksjon på neddoping/medisiner

Noen eiere oppgir at hunden tåler mye/lite. Bare 4 hunder tåler lite. Omtrent samme antall hunder har unormal reaksjon på noen vaksiner/parasittmidler.

Urinveissystemet

13 hunder (4 %) har hatt blærekatarr.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er observert noen tilfeller av livmorbetennelse (10 hunder) og innbilt svangerskap (19 hunder). Løpetid: Ca 65 % av hundene har løpetid ca 2 g/år, 15 % 1 g/år, 14 % mer enn 2 g/år og 5 % mindre enn 1 g/år.

Valper: 68 % av tispene har aldri hatt valper, 11 % har hatt 1 kull, 11 % har hatt 2 kull og 10 % har hatt 3 kull eller flere.

23 % har opplevd at parringsklar tise avviser hannhunden. Dette tallet ble diskutert på NSK's oppdretterseminar i januar 2013. Det som er klart er at en del av tispene «står» uvanlig seint. Men dette forklarer ikke alt. Det ble drøftet om dette at shiba er urhund kan spille inn fordi de har bevart instinkter som ikke alle raser har. Opprinnelig var det jo ikke sånn at alle individer i en art paret seg. Det er godt mulig at en del av de tispene som avviser hannhund «vet» at de egentlig ikke skal pares, at det ville være mot naturen om de gjorde det. I tillegg har vi erfart at noen tisper avviser oppdretterens førstevalg av hannhund, og selv velger en annen.

Shiba skal være en naturhund, også når den parer og formerer seg. Inseminasjon er uvanlig i rasen, selv om det har skjedd. SU anbefaler uansett at man ikke inseminerer hunder som ikke har gjennomført en naturlig paring og fødsel. For individer som har vist at de kan reproducere seg naturlig, kan inseminering være en mulighet til i helt spesielle tilfeller å bruke utenlandske hunder for å utvide avlsbasen. Men SU advarer mot å bruke inseminering med to hunder som har hatt mulighet til naturlig paring, men ikke villet eller fått det til.

Keisersnitt har ikke vært vanlig. I året 2012 hadde vi imidlertid flere tilfeller (dvs at dette ikke ble omfattet av helsekartleggingen). Årsakene har blitt undersøkt og det høye tallet må anses som tilfeldig. Vi tror ikke at dette er en endring i rasen, men vil følge med.

9 hannhunder oppgis som ensidig kryptorkiske, mens 21 hannhunder (14 %) oppgir at de har forhudskatarr.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

NSK har prioritert å fokusere på det som helseundersøkelsen viser er det største helseproblemet i rasen: Hud, kløe og allergier.

I tillegg skal det holdes et øye med om det skulle dukke opp andre helseproblem

Kortsiktig mål:

Å skaffe mer informasjon om hvilke hudproblemer og allergier som finnes i rasen

Langsiktig mål:

Å redusere hudproblemer og allergier i rasen

Prioritering og strategi for å nå målene

- Oppfordre eiere og oppdrettere til å melde til klubbens SU om sykdommer og lidelser som er registrert.
- SU skal ha et system for registrering av de prioriterte områdene (hud, kløe, allergi)
- SU skal ha et annet system for passiv registrering av lidelser som dukker opp, men som pr i dag ikke er prioritert.
- Oppdrettere må utelukke hunder med påvist allergi fra avl.
- Oppdrettere må utelukke hunder med hud/kløeproblematikk inntil veterinær har utelukket at problemet er arvelig.
- En ny undersøkelse i rasen for å skaffe mer presis kunnskap om allergi, hud- og kløeproblematikk i rasen. Vi ønsker et samarbeid med Norges veterinærhøgskole om både gjennomføring (inkl. prøvetaking) og behandling/vurdering av data.
- Første kartleggingen var anonym. Dvs at vi ikke vet hvilke hunder som er registrert. Vi kjenner likevel til noen hunder med disse lidelsene, og har registrert slektskap mellom noen av dem. Vi ønsker å finne ut mer om hvordan arv og miljø slår ut. Neste kartlegging må derfor også omfatte dette.
- Bevisstgjøre oppdrettere på at bare klinisk friske hunder brukes i avl. En hund som klør, skal ikke brukes i avl dersom allergi/autoimmune sykdommer ikke er positivt utelukket ved ulike tester.

4. Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Mentalbeskriving

Mentalbeskriving er ikke like utbredt i Norge som i Sverige. Men jo flere individer som blir beskrevet, jo bedre idealprofil kan vi få for rasen. Hvis mange individer beskrives, kan idealprofilen bli et verktøy i avlen på et senere tidspunkt

I Sverige har man fått frem et første spindeldiagram basert på tester av 25 individer. Hundene er vurdert opp mot en middelværdi for alle brukshunder. Verdiene til de testede shibaene havner stort sett på lavere verdier enn gjennomsnittsbroskshunden. Det mest slående i diagrammet, er de veldig lave verdiene for lek. Noe som stemmer godt med rasens avventende holdning til fremmede. De testede momentene innebar lek med fremmede. Siden brukshunder ofte trenes og belønnes for drakamp og lek, er det normalt at selskapskunder har lavere verdi i disse momentene.

Shibaen scorer ganske normalt på kontakt, jaktmomenter og interesse. Nysgjerrigheten varierer i ulike momenter. For overraskelser og spøkelser er det ganske lav nysgjerrighet, mens den er høyere for momenter med lyd. Kanskje fordi lydmomenter ikke assosieres med mennesker.

Aktiviteten er lav, noe som er positivt. Dersom føreren er passiv så tar ikke hunden egne initiativ til aktivitet. Rasen har også bra resultat på reaksjon på skudd, noe som er bra siden få individer er trent på skudd.

Rasen har lave verdier for redsel, noe som stemmer godt med vårt ønske om at den skal være en modig hund. De reagerer normalt på trusler, men lavere enn gjennomsnittet på spøkelser.

En eier med interesserer for bruksarbeid, ville nok synes at verdiene for lek ligger for lavt. Men vi må huske på at shibaen ikke skal være en typisk brukshund, men ha en profil som er typisk for rasen. Så selv om resultatene vises med brukshunder som utgangspunkt, så skal vi ikke strebe for de samme verdiene i vår rase.

Mer om det svenske diagrammet og beskrivelser av momenter og reaksjoner, finnes i den svenske RAS, utarbeidet av Shiba-no-kai. Hele den svenske RAS kan finnes på www.shiba-no-kai.com

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

FCI-standardens sier at Shibaen skal være trofast, livlig, oppmerksom.

Nihon Ken Honzokai (Nippo) er den japanske raseklubben som ivaretar Den japanske hunden (samlebegrep for de opprinnelige japanske hunderasene), herunder shiba. Basisstandardens til Nippo beskriver Den japanske hundens natur, personlighet og temperament: «*Hunden skal ha karakterstyrke og verdighet og et godt lynne, og den skal framstå som naturlig. Den skal være alert og i stand til å bevege seg raskt med kvikke, spenstige steg*».

En shiba er en meget stolt hund, med stor personlig integritet. Den er lettlært, men også med stor egen vilje.

Da NSK hadde dommerkonferanse i 2011, ble det lagt vekt på å prøve å forstå hva som menes med «shibaens sjel». Klubben framhever hvor viktig dette er for rasen, men samtidig er dette veldig vanskelig å forklare med ord. Japanerne selv beskriver shibaens mentalitet med tre ord:

KAN-I er mot, tapperhet og dristighet kombinert med fatning og mental styrke. En shiba vil forsvare sitt territorium mot ukjente, men dette må ikke forveksles med aggresjon. På samme måte som en shiba vil unngå å starte en slosskamp, men gjerne korrigerer en hund med dårlig oppførsel.

RYOSEI er godt lynne med majestetisk holdning. En shiba er trofast, lojal og lydige mot sin eier, så lenge det ikke strider mot shibaens kan-i.

SOBOKU er naturlig skjønnhet med elegant og verdig livslyst. En shiba trenger ikke børstes og styles for å være vakker.

Til sammen beskriver de tre begrepene en rolig, modig og stolt hund med stor indre styrke, kombinert med en naturlig skjønnhet.

Det er viktig å ikke unnskylde skyhet og redsel med at det er en del av den ønskede mentaliteten. Det er det ikke! Shibaen kan være avventende og tilbakeholden, men den skal ikke være sky eller redd. Den trenger ikke like å bli behandlet på bordet på en utstilling, men den skal tolerere det. I utstillingsringen ønsker vi ikke umotivert samkjønnsaggresjon.

Shibaen krever med sin opprinnelige atferd en hel del sosialisering, miljøtrening og håndtering for å fungere godt i vårt samfunn. Her hviler et stort informasjonsarbeid fra oppdretterne til valpekjøperne, og også fra raseklubb til medlemmer.

Shibaen er meget livlig ute i skog og mark. Den er hurtig og smidig, utholdende og meget modig. Den trenger aktivisering for å få utløp for fysisk energi og for å få utfordret sin mentale kapasitet. I Japan ble den opprinnelig brukt til jakt på særlig småvilt og fasan, innimellom også på større dyr som villsvin. Også i Norge brukes shiba til jakt med stor suksess, oftest hjorte- og elgjakt. Vi kjenner også til shibaer som brukes til jakt på rein og fugl. Blodspor og ettersøk er bruksområder som shiba egner seg ypperlig til. Antall godkjente ettersøkshunder i rasen er stigende i Norge, og er på ca 30 hunder.

Enkelte shibaer har også blitt brukt med hell til andre hundesporter, som agility og lydighet. Men fordi shibaen kan komme til å ville noe annet enn føreren, er man avhengig av en ytre motivasjon for å lykkes med slik aktivitet.

Mentalitet er vanskelig å måle, men vanlig oppfatning er at den har blitt bedre hos våre shibaer sammenlignet med tidligere.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Hunder med overdrevne redsels- eller aggresjonsproblemer skal ikke gå i avl
- Bevisstgjøre dommere og oppdrettere på hva som er akseptabel atferd og ikke. Hunder med uakseptabel atferd, eller som er usikker, redd eller ikke håndterbar, skal ha anmerkning om dette i utstillingskritikk.

Langsiktige mål:

- At rasen har et rasetypisk temperament og der individene passer som familiehund i vårt norske samfunn
- At flere hunder mentalbeskrives.

Prioritering og strategi for å nå målene

- Å få oppdrettere til å ikke avle på hunder som ikke fungerer i hverdagssituasjoner (f.eks. å bli håndtert av en utstillingsdommer selv om den er trent, håndtert av egen eier, klarer å møte andre hunder)
- Å informere om verdien av at hunder mentalbeskrives, slik at en idealprofil for rasen kan tas fram.

5. Atferd

I helseundersøkelsen framgår det at 82 % var godt fornøyd eller fornøyd med hundens generelle atferd, mens 18 % var middels eller lite fornøyd. 88 % av eierne oppgir at mentaliteten til hundene svarer til de forventningene de hadde da de valgte rasen.

Som det framgår under kapittelet om mentalitet, er Shiba en meget stolt hund med stor personlig integritet. Den er lettlært, men også med stor egenvilje. Den skal ha de mentale egenskapene *Kan-I*, *Ryo-Sei* og *Soboku*, det vil si at den skal være en modig, stolt hund med stor indre styrke, kombinert med en naturlig skjønnhet. Noen kan være i overkant stolte, sta og egne. Da blir de en utfordring for sine eiere. Særlig er det en del unge hannhunder som ennå ikke har utviklet balanse mellom kan-i, ryosei og soboku, og da kan det skjære seg med en uforberedt eier.

I kartleggingen karakteriseres ca 18 % av hundene som «humørsyke» og ca 43 % av hundene kan karakteriseres som ganske temperamentsfulle. Som nevnt tidligere er det en del unge hunder som dør før fylte 2 år, særlig hannhunder. En del av disse blir avlivet på grunn av atferd.

I helse- og atferdsundersøkelsen deltok også eierne av de aller første shibaene som kom til Norge eller som var blant de førstefødte i Norge. En del av disse hundene var adskillig «skarper» enn det som er vanlig i dag.

For en raseklubb er det viktig å beholde den personligheten som er rasetypisk. Men Shiba må kunne leve og fungere godt med sine eiere og andre hunder i vårt norske samfunn. Shibaen krever med sin opprinnelige atferd en hel del sosialisering, miljøtrening og håndtering for å fungere godt i vårt samfunn. Her hviler et stort informasjonsarbeid fra oppdretterne til valpekjøperne, og også fra raseklubb til medlemmer. Utviklingen har gått riktig vei. Shiba er i dag en mye enklere familiehund enn den var på 90-tallet. De fleste går nå greit overens med andre hunder og lar seg lett håndtere av fremmede mennesker. Fremdeles er mange hannhunder skarpe og til dels aggressive mot andre hannhunder. Dette gjelder også enkelte tisper mot andre tisper, men det er sjeldnere.

Atferdsproblemer

Resultater fra helseundersøkelsen (2010):

Uønsket atferd overfor andre hunder

Ca 15 % oppgir at hunden ofte eller meget ofte sloss med andre hunder av samme kjønn når de er løs. Tilsvarende tall når hundene er i bånd er at 28 % ofte eller meget ofte viser aggressive signaler mot hunder av samme kjønn når de går i bånd.

Uønsket atferd overfor mennesker

Hunder som knurrer mot voksne er sjeldent, ca 2 % mot voksne i familien og ca 4 % mot fremmede voksne. Frekvensen av knurring mot barn i familien ligger litt lavere, mens mot fremmede barn ligger den også rundt 4 %. Når det gjelder snapping, er tallene ganske like. Når det gjelder biting, er dette vanligere mot familiemedlemmer enn mot fremmede. Ca 4 % har bitt familiemedlemmer flere ganger, mens ca 1,5 % har bitt fremmede flere ganger. Det er heldigvis meget sjeldent av shibaer har bitt barn, og det ser ut til å være enkelttilfeller.

Angst mot høye lyder

Det rapporteres om en del hunder med frykt for høye lyder. 12 % av hundene kan vise en moderat til meget sterk frykt for tordenvær. Ca 19 % viser skuddreddhet i varierende grad, mens over 30 % viser sterk/meget sterk frykt for nyttårsraketter.

Professor Lingaas forsker på hunders frykt for høye lyder. NSK har oppfordret eiere av Shiba som blir spurt om det til å avgi blodprøve som ledd i denne forskningen.

Hunden og bjeffing

Forekomsten av bjeffing varierer mye med situasjonen. Det rapporteres noe bjeffing mot fremmede voksne (12 %) og barn (8 %). 30 % kan bjeffe når det ringes på dørklokka, mens 60,5 % av hunden aldri eller sjeldent gjør det. Ca 20 % kan bjeffe på fremmede besøkende, men 8 % gjør det samme med kjente besøkende. 13 % kan bjeffe på mennesker som passerer hus/hage, mens bare 1-2 % på personer som passerer bilen.

Jaktlyst

Ca 65 % av hundene viser hyppig/meget hyppig jaktlyst hvis den lukter vilt. Katter er like fristende, mens bare 10 % ikke har jaktlyst på katt. Joggere og lekende barn pirrer bare jaktlysten i 5-6 % av hundene.

Stress

Ca 11 % av hundene er stresset under bilkjøring, mens bare 3,5 % er meget stresset. Majoriteten av hundene roer seg raskt ned etter stress-situasjoner. På nye steder kan 20 % bruke litt tid på avstressing, mens de fleste er ganske rolige hjemme.

Repeterende atferd

Hos noen shibaer sees en del repeterende atferd. 8 % driver med slikking av forbein og 6,5 % med halejaging. Dette var et av de punktene som eiere har opplevd det vanskelig å svare på fordi dette ikke nødvendigvis har blitt opplevd som repeterende. Alle shibaeiere gjenkjenner halejaging som et uttrykk for enorm glede hos sin hund, f.eks. når man på fjelltur kommer til et snødekket område. Halejagingen i en sånn gledesrus er muligens en del av rasens særpreg, og har ingenting med den

repeterende atferdsforstyrrelsen man kan se hos understimulerte hunder. Her kan det være rom for feilrapporteringer hos eiere som ikke kjenner forskjellene. Når det gjelder slikking av forbein kan dette også være forårsaket av hudproblemer, og dermed ha en fysisk årsak.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål:

- Oppdrettere og raseklubb må bli dyktigere på å gi presis informasjon til valpekjøpere om rasens mentalitet og om hvor viktig sosialisering og håndtering av valper er.

Langsiktige mål:

- Heve levealderen i rasen (jvf kritisk periode før fylte 2 år, spesielt hos hannhunder)

Prioritering og strategi for å nå målene

- Ikke avle på hunder som har lett for å begynne å slåss med andre hunder
- Ikke avle på hunder som har bitt mennesker mer enn en gang
- Ikke avle på hunder som er så sky eller redd for å delta i situasjoner som det må forventes at de skal kunne delta i, at det blir et problem for hund eller eier (være konkret på hva vi ikke skal tolerere)
- Angående frykt for høye lyder, har vi i medlemsbladet bedt de som blir kontaktet av professor Lingaas med spørsmål om å ta blodprøve om å gjøre det.

6. Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

En god huskeregel for de som skal dømme shiba eller som ønsker å drive oppdrett av denne rasen, er at dette er en jakthund som opprinnelig ble brukt til jakt på småvilt. Den må derfor være bygget på en slik måte at den lett kan ta seg fram i ulendt terreng og gjennom tett vegetasjon på fjell eller i skog og mark.

En shiba må derfor aldri være tung eller for grovt bygget. Men den må heller ikke være for spinkel.

Alt på en shiba unntatt kinnene er moderat. Hunden er hverken for grov eller for lett. Kroppen er harmonisk bygget. Den skal ikke gi inntrykk av å være for lang, men må heller ikke være for kort og kvadratisk. Den må ikke være altfor høystilt, men må for all del ikke virke lavstilt. Lavstilte hunder ser vi aldri på utstillinger i Japan, og dette er en alvorlig feil. Det er viktig at oppdrettere tilstreber å avle frem hunder av korrekt størrelse iht standarden.

Benstammen må være god, men ikke grov og heller ikke spinkel. Halsen skal være kraftig og middels lang. Den må ikke være tynn og lang, og heller ikke kort, slik at det ser ut som hodet sitter direkte på skuldrene. Snuten må ikke være for lang og spiss, men heller ikke være kort og butt. Ørene må være i harmoni med hodet, ikke for store og heller ikke for små, og de må ha rasens typiske helning fremover. Dette gir shibaen dens karakteristiske utseende og skiller den fra de nordiske spisshundene.

En god, tett, stri og utstående pels er viktig for en jakthund. Derfor er en kort og myk pels en alvorlig

feil i denne rasen.

En shiba er moderat vinklet i front og bak. Vi ser ofte hunder med steile overarmer og fremskutte skuldre. Dette er ikke korrekt. Vinklene bak må være tilstede. Steile bakbeinsvinkler vil gi korte og trippende bakbeinsbevegelser, som ikke korrekt. Men vi ønsker heller ikke hunder som er overvinklet bak fordi dette forstyrrer helhetsinntrykket og gjør at hunden ikke virker balansert.

En shiba er en stolt hund, og den skal utstråle stolthet og verdighet uten å være aggressiv. Uttrykket er særdeles viktig i denne rasen og sier noe om hundens "sjel", noe som er vanskelig å forklare men som betyr veldig mye for japanerne.

Helhetsinntrykket av en shiba skal være en moderat hund i balanse, uten noen form for overdrivelser. For å gi et korrekt inntrykk skal kjønnspreget være veldig tydelig. Det er viktig å ha forståelsen av japansk kultur og rasens historie. Dette kommer bl.a. til uttrykk i vektleggingen av det som kalles «shibaens sjel». Det er vanskelig å forklare med ord, men har med uttrykk, mentalitet og naturlig skjønnhet å gjøre. Shibaens sjel vises klart gjennom utstrålingen av stolthet og verdighet uten aggresjon.

Vi i vesten setter pris på showete hunder, men i japansk tradisjon anses slik oppførsel for ubehøvlet og lite elegant. En topp shiba vedsettes ved sin naturlige og rolige skjønnhet.

Det finnes tannmangel og bittfeil i rasen. I Japan er man meget streng med tannmangel. På NIPPO-utstillinger kan kun fulltannede hunder kan få «Excellent». I Norden har vi ikke anledning til å være like strenge som i Japan fordi vi har et begrenset antall individer. Derfor kan vi akseptere mangel av P1 eller P2 (premolar). Vi ønsker likevel at dommeren noterer antall manglende tenner på hundens kritikk skjema. Overbitt, underbitt og mangel av molarer er en alvorlig feil.

På sikt ønsker vi å forbedre tannstatus i rasen, noe oppdretterne må ta ansvar for i sin avl.

Oppdretterne bør tilstrebe å avle fram korrekte farger.

En korrekt rød shiba skal ha en orangerød (appelsinrød) farge. Hvit maske hos en ung rød hund er ikke ønskelig, men det er tillatt med en noe avbleket farge på snuten hos en gammel hund.

En korrekt sesam shiba skal ha en rød eller grå underpels og sorte dekkhår som er jevnt fordelt på kroppen og i hodet.

En black & tan shiba må ha en korrekt farget underpels, og markeringene må være definerte og korrekte i forhold til standarden.

For øvrig er fargene beskrevet i detalj i rasekompendiet.

Når det gjelder øvrige detaljer henvises også til Norsk Shiba Klubbs rasekompendium, som gir et utfyllende bilde av hundens eksteriør.

Overdrevne eksteriørtrekk

Overdrevne eksteriøre trekk finnes ikke i denne rasen. Men vi må passe på at det heller ikke blir det i framtiden. På noen områder må vi derfor være oppmerksomme:

- Vi har en del hunder i rasen som er steil i front med fremskutt skulder. Dette legges det liten

vekt på i Japan og det er derfor vanskelig for oss å forbedre dette siden genmaterialet vårt kommer fra Japan. Her har vi et forbedringspotensiale for avl på lang sikt.

- I dag har vi noen hunder som er overvinklet bak. Dette er ikke ønskelig. En steil front i kombinasjon med en overvinklet bakpart vil gi en fallende overlinje, som ikke er korrekt.
- Vi må huske på at en shiba er en moderat hund. Den må ikke være eller virke lavstilt, tung og kompakt, eller være utenfor standard størrelse. Slike hunder må ikke settes opp på utstillinger.
- Shibaens pelsstruktur må ikke presenteres på utstilling på en måte som forstyrrer helhetsinntrykket ved at den virker oppblåst.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål:

Målene er sammenfallende og går ut på å bevare shibaen som den sunne, funksjonelle og velbygde hund den er i dag.

Prioritering og strategi for å nå målene:

- Søke bredest mulig genmateriale ved avl.
- Unngå innavl eller matadoravl for å ikke doble eller feste uheldige egenskaper.
- Oppdretterne må søke avlspartnere som utfyller hverandre og som ikke er for nær i slekt når de planlegger en kombinasjon.
- Klubben må opplyse oppdrettere og dommere om hva som er viktig å vektlegge i denne rasen når det gjelder eksteriør.

7. Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Det overordnede målet er å bevare shibaen som en sunn og funksjonell rase med et temperament som er i samsvar med rasestandarden og tilpasset vårt samfunn.

For å oppnå dette, har vi plukket ut noen kortsiktige og langsiktige mål som vi skal sette fokus spesielt på.

De viktigste kortsiktige målene:

- Flere hannhunder i avl
- Å skaffe mer informasjon om hvilke hudproblemer og allergier som finnes i rasen
- Bevisstgjøre dommere og oppdrettere på hva som er akseptabel atferd og ikke

De viktigste langsiktige målene:

- Holde bredde i avlsbasen gjennom å bruke flere hunder i avl
- Redusere hudproblemer og allergier i rasen
- At rasen har et rasetypisk temperament og der individene passer som familiehunder i vårt norske samfunn

Plan for videre arbeid i klubben

- Sunnhetsutvalget skal evaluere RAS hvert år. Rapporten skal inngå som en del av klubbens årsberetning
- Hvert 5. år skal RAS revideres.
- Klubben skal arrangere oppdretterkonferanse og dommerkonferanse hvert 3. år

Første RAS godkjent av styret i Norsk shiba klubb 20/4-2014

Mer informasjon om rasen kan man lese i klubbens informasjonsbrosjyre:

For utfyllende informasjon om rasen anbefales klubbens rasekompendium der rasestandarden er forklart og illustrert med bilder og figurer.

Rasekompendiet koster kr 200,-

Rasekompendiet og informasjonsbrosjyren kan bestilles hos kasserer:

Christen Øwre Johansen

Telefonnr: +47 90 85 49 55

E-post: kasserer@norskshibaklubb.no

